שישי בלילה בעמאן (וידיאו וסיפורים) סיגל אשד

בווידיאו ״מלון טולדו, שלושה שירי אהבה״, שהוצג בחדר המרכזי בגלריה, הבאתי תמונות וקולות שקלטתי בטלוויזיה במלון בעמאן, בינואר 1999.

המסע של הווידיאו מתחיל בנוכחות האירופית הכבדה, הקולוניאליסטית כמעט, של תולדות אמנות האוונגארד המערבי, בתוכנית בערוץ ״ארטה״. עם קולו של הקריין, בצרפתית, אני משוטטת עם המצלמה בחדר. עיצובו של המלון וכן שמו, מלון ״טולדו״, מתייחסים לימי הזוהר של אנדלוסיה.

מאוחר יותר בלילה מביא אותי הזאפינג למסך צבעוני חסום של השקופית ״JERUSALEM״, מלווה בשיר ״הו קרול״ המשודר בקול ישראל. אין משמעות ל״ירושלים״ בערב שבת, במבט מעמאן, כשהיא טובעת בבליל העיוור והנרקיסיסטי של השיר האמריקאי (האירוניה היא שהזמר, ניל סדאקה, כלומר צדקה, הוא ממוצא לבנוני דווקא).

החיפוש שלי אחר קולה של הזמרת הלבנונית פיירוז, השרה באותם רגעים בעמאן, מפגיש אותי עם זמרת מצרית (נג׳את אל־זרירה), בשיר מתוך סרט קולנוע, בתוכנית כבקשתך, בערוץ ערבי שאינני מזהה.

המסע מגיע לסופו המספק, המפתיע, רגע לפני שנגמרת הסוללה; בתחנה ספרדית שרה זמרת (רמדיוס אמאיה) שיר במסגרת תחרות פלמנקו. הזמרת מלווה בלהקה קטנה, המשמשת לה גיבוי גדול, מעין ״קהילה״ בעולם שבו המילה ״קהילה״ הולכת ומאבדת ממשמעותה.

שירת הפלמנקו הצוענית ״זוכרת״ את קולותיהם של יהודים ושל מוסלמים שהיו לפניה באנדלוסיה. קולה של רמדיוס אמאיה (רמדיוס = תרופה) הוא ממשי כל כך, שהוא מתקן את המרחב האנדלוסי המדומיין שבו אני יושבת, פיזית. מראה פניה, ידיה, קולה, מראה המלווים שלה, רומזים לי על אפשרות ליחסים, למסירה ולרצף ממשיים.

הווידיאו ״בתו הכועסת של הקולונל״ (שהוצג לראשונה בתערוכה ״אחותי״ שאצרו שולה קשת וריטה מנדס־פלור), הוצג על שטיח במסדרון הצר, סמוך לחלונות. את הווידיאו צילמתי בחלל תא־הלבשה בחנות כלבו בפריז.

בחלל המרכזי, שתיפקד כמעין חדר מגורים בסיסי, הנחתי ערימות עותקים משני ״סיפורים״ בהם ביקשתי לתאר את מישורי המציאות שהתנגשו ונפגשו בכל אחד ממעשי הצילום האלה.

مساء الجمعة في عمان (فيديو وقصص) سيغال إيشد

في العرض «فندق طوليدو، ثلاثة قصائد حب»، الذي عرض في الغرفة الرئيسية في الجاليري، أعرض مشاهد وأصواتا سجلتها من التلفزيون من غرفتي في أحد فنادق مدينة عمان، في كانون الثاني ١٩٩٩ .

تبدء رحلة الفيديو مع الحضور الأوروبي الثقيل، شبه الكولونيالي، لتاريخ الفن الطليعي الغربي، في برنامج خاص عرضته قناة «آرت». صوت المذيع يتحدث بالفرنسية، وأنا أتجول في غرفتي مع الكاميرا. تصميم الفندق، كما اسمه، فندق «طوليدو»، يعيدنا الى العصر الذهبي في الأندلس.

في ساعة متأخرة من الليل، وعلى شاشة التلفزيون الملونة، أثناء تنقلي بين القنوات أصل الى محطة مغلقة، وعلى الشاشة مكتوب JERUSALEM ترافقه أغنية «هو كارول» التي تبثها اذاعة صوت إسرائيل. لا يوجد هنا، ليلة السبت، أي مفهوم لكلمة «أورشليم» بمنظار مدينة عمان، وهي تغرق في الصخب الأعمي والنرجسي للأغنية الأمريكية (والسخرية هنا أن المغني، نيل صداقة، هو من أصل لبناني بالذات). في بحثي عن صوت المغنية اللبنانية فيروز التي تغني في هذه اللحظات في مدينة عمان، أصادف المغنية المصرية، نجاة الصغيرة، في أغنية من فيلم، في برنامج «على ذوقك»، في محطة عربية لا أعرفها.

تنتهي الجولة الى نهايتها المتعة، المفاجئة، لحظات قبل أنتهاء بطارية الكاميرا، في محطة اسبانية، حيث تغني المطربة (رمديوس أمايا) أغنية ضمن مسابقة الفلامينكو. يرافق المطربة فرقة صغيرة، تشكل دعما كبيرا لها، نوعا من المجتمع الأهلي في عالم أخذ هذا المصطلح يفقد معناه.

أغنية الفلامينكو الغجرية «تتذكر» أصوات اليهود والمسلمين الذين سبقوها في الأندلس.

صوت رمديوس امايا (رمديوس أي الدواء)، هو جدا حقيقي، يعدل الفضاء الأندلسي المتخيل حيث أجلس هناك، جسديا. وجهها، يداها، صوتها، منظر مرافقيها، كل هذه الأمور ترمز لى بوجود امكانية لعلاقات، عطاء وتواصل فعلي.

عرض الفيديو «ابنة الجنرال الغاضبة» (الذي عرض لأول مرة في معرض «أختي» باشراف شولة كيشت وريتا مندس–فلور)، يبث على بساط في الممر الضيق، بمحاذاة الشبابيك. صورتُ هذا الفيديو في فضاء غرفة تبديل الملابس في مجمع باريسي.

في الفضاء المركزي، الذي استخدمه كغرفة استضافة أساسية، وضعت أكوام كتب «قصتين»، أردت عبرهما وصف مستويات الواقع التي التقت وتصادمت مع كل فعل من أعمال التصوير هذه.

Hotel Toledo: Three Love Songs (Videos and Stories) Sigal Eshed

In the video *Hotel Toledo: Three Love Songs*, exhibited in the central room of the gallery, I brought images and sounds caught from TV in an Amman hotel room in January 1999.

The video's journey starts with the heavy Europeen, almost Colonialistic presence of the history of Western Avant-Garde, via a program broadcast on ARTE. Accompanied by the voice of a French narrator, I roam around the room with the camera. The hotel's design and name, Hotel Toledo, allude to Andalusia's days of glory.

Later that night zapping brings me to a blocked screen with the inscription "Jerusalem," accompanied by the song "Oh Carol" broadcast on The Voice of Israel. Seen from Amman on the eve of Shabbat, "Jerusalem" is rendered meaningless, as it drowns in the blind and narcissist blend of this American song (ironically, the singer, Neil Sedaka, is actually Lebanese in origin).

During my search for the voice of Lebanese singer Fairuz, who is singing at that very moment in Amman, I manage to find an Egyptian singer (Najat al-Saghrira), performing a song from a Musical, broadcast on an Arab channel I can't identify.

The journey reaches its sudden but satisfying ending a minute before the battery runs out; on a Spanish channel, a singer (Remedios Amaya) is singing a song in a Flamenco competition. She is accompanied by a small supportive group, like a 'community' in a world where this word is losing its meaning.

The Gypsy Flamenco 'remembers' the voices of Jews and of Muslims who preceded it in Andalusia. The voice of Remedios Amaya is so real, it seems to heal the imagined space in which I physically sit. The look of her face, hands, her voice, the look of her companions, hint at the possibility of relations, of true transference and continuity.

The video *The Colonel's Angry Daughter* (first featured in the show *Sister: Mizrahi Women Artists in Israel*, curated by Shula Keshet and Rita Mendes-Flohr), was displayed on a carpet in a narrow corridor, close to the windows.

I shot the video inside a changing room in a Parisian department store.

In the central space, which functioned as a basic living room, I piled copies of two 'short stories' in which I aimed at describing the moments in which each of these these photographic acts occured.

שירת הפלמנקו הצוענית "זוכרת" את קולותיהם של יהודים ושל מוסלמים שהיו לפניה באנדלוסיה, ורומזת על אפשרות ליחסים, למסירה ולרצף ממשיים

أغنية الفلامينكو الغجرية «تتذكر» أصوات اليهود والمسلمين الذين سبقوها في الأندلس، وتشير الى وجود امكانية لعلاقات، عطاء وتواصل فعليين.

The Gypsy Flamenco 'remembers' the voices of Jews and of Muslims who preceded it in Andalusia, thus hinting at the possibility of relations, of true transference and continuity

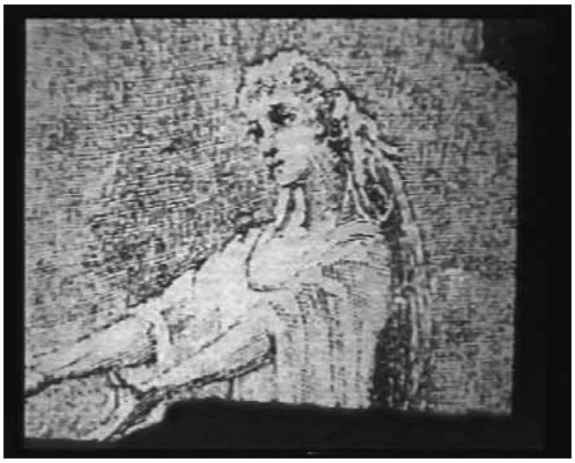

דימויים מתוך עבודת הווידיאו ״בתו הכועסת של הקולונל״

لقطات من الڤيديو « ابنة الجنرال الغاضبة »

Images from the video “The Colonel’s Angry Daughter”

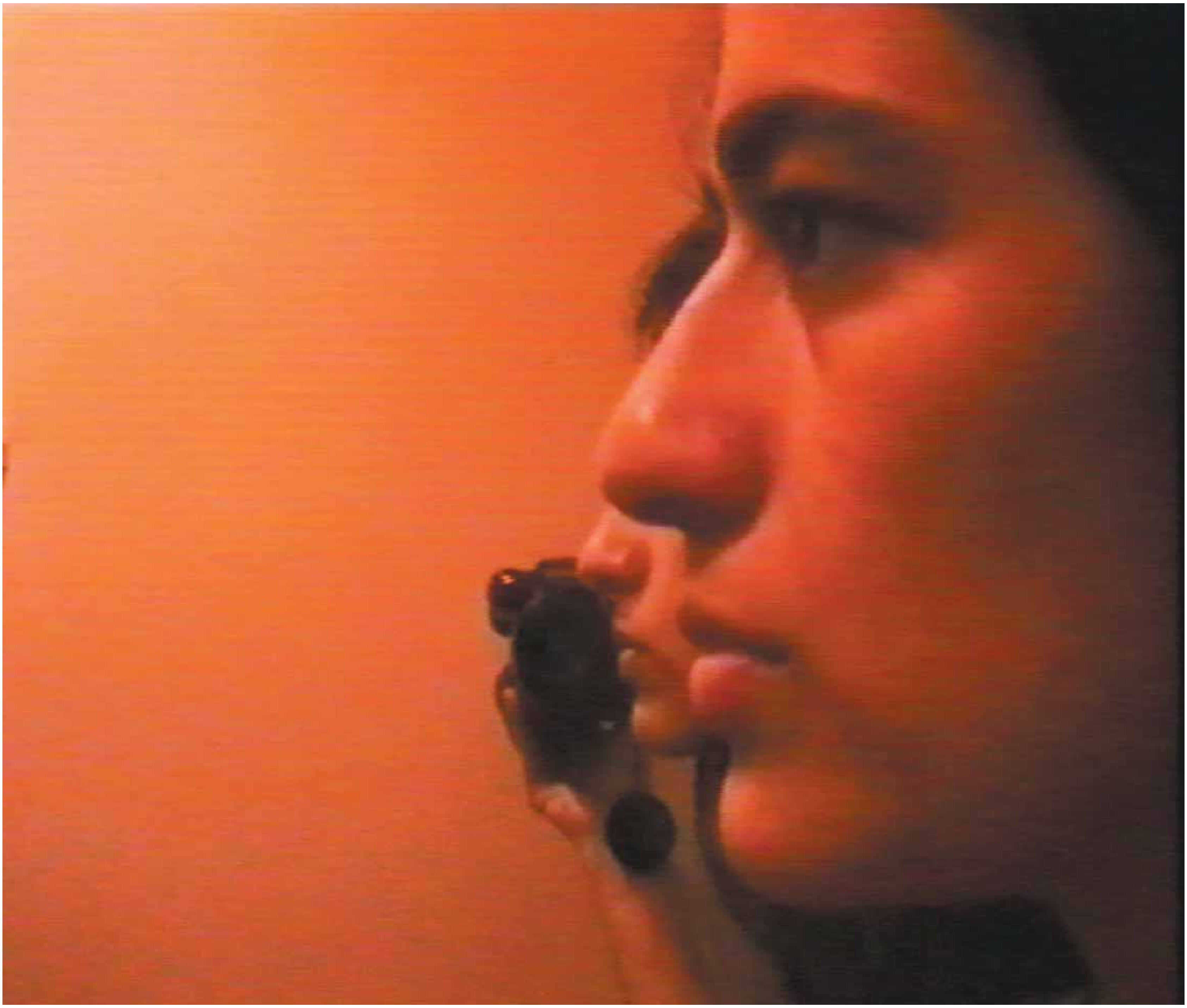

סיפור ראשון

לידידי, הבמאי א.ו., אני חבה תודה ענקית, על ששיתף אותי בשיח שלו, שיח יהודי, לפרקים רדיקלי, על הציונות ועל מדינת ישראל. אחר צהריים אחד ברחתי מהעבודה על הסרט שלו בתואנה שאני חולה, והלכתי לשוטט בעיר, בפריז.

נכנסתי לחנות הכלבו BHV ("באזאר בית העירייה"), ושם ראיתי במקרה, בקומת הכניסה, את החזיות היפות ביותר שראיתי עד אז. אחת מהן, ירוקה, כמעט גרמה לי לבכות מהתרגשות. הן היו יקרות, ומיד התחלתי לתכנן מה אני עושה איתן במקום לקנות אותן. במשך החודש וחצי שנשארתי שם, לא הפסקתי לחשוב איך אני מצלמת את החזיות (הייתי אז אחרי כתיבה מתמשכת של מאמר על עור, אופנה וקולנוע, לקטלוג של מוזיאון ישראל, מאמר שהוזמן ממני ונדחה. מתוך השיח הזה הלכתי לראות כמה סרטים מדהימים שהתרחשו בצומת שעניינה אותי: אופנה, פוליטיקה, אתיקה. היו אלה סרטיו של הצלם ויליאם קליין על עולם האופנה, "פנים מצחיקות" של סטנלי דונן ו"סיפור הפרברים" של רוברט וייז). אני זוכרת בוקר יקר, בוקר של חול שהפך חופשי מעבודה בגלל ההכנות לברית המילה של בנו של הבמאי־המעסיק שלי. יצאתי לבר שליד השוק הסמוך ובידי עותק מתסריט שכתב ידידי הפלסטיני א.ס., שהוטל עלי לתרגמו (מאנגלית לעברית).

ישבתי לקרוא, צוחקת, שמחה בגלל הרגע, ויצאתי לשוק לקנות פרחים ליולדת.

חזרתי לדירה שבה עמדה להתקיים הברית. נכנסו מכרים, בעיקר יהודים, ועל השולחן הונחה תקרובת מרו דה־רוזייה. קצת הלכתי לאיבוד, עד שלמקום נכנסה אישה מסקרנת, קורנת, יפהפייה, אמא לילדה כהה כמוה (אחר כך הסתבר לי – אמא לארבעה); סופרת. שושנה. שושנה נולדה בתוניס והגיעה לפריז אחרי חניית ביניים בישראל, אחרי 67'. עמדנו במטבח הקטן. שאלתי אותה: למה עזבת את ישראל? והיא ענתה לי: "היתה לי תחושה ששם אני לא אמצא אהבה". אחר כך שאלה אותי: "שמעת שארצות הברית הפציצה הלילה את עיראק?"

טקס ברית המילה כבר החל ואני הלכתי לחדר השני לבכות. כמובן שזאת היתה הספרייה, החדר שבו עמדתי ובכיתי, מול כל הכותרים, כשאני אומרת לעצמי, בהתפנקות דרמטית: "אני לא חוזרת לשם", ומבקשת להתקשר לידידי הפלסטיני כדי לומר לו: "אתה בן הברית האמיתי שלי עכשיו". אבל לא יצא לי להגיד לו.

قصة اولى

أشعر بامتنان عميق الى صديقي المخرج أ.و. على مشاركته لي بحديثه، حديث يهودي، أحيانا راديكالي، حول الصهيونية وحول دولة اسرائيل.

في ساعات ما بعد الظهر، في أحد الأيام، هربت من العمل أثناء تحضير الفيلم بحجة المرض. ذهبت لأتجول في المدينة، في باريس. دخلت الى مجمع BHV(بازار المدينة)، هناك، وعن طريق الصدفة، شاهدت في الطابق الأرضي، أجمل ما رأيت من الصدريات. كانت واحدة خضراء، كدت أبكي من شدة الانفعال. كانت هذه الصدريات باهظة الثمن، وحالا بدأت أخطط ماذا عساني فاعلة بها بدل شرائها. خلال الشهر والنصف الذين قضيتهما هناك كنت أفكر كيف أصور هذه الصدريات (كنت حينها قد أنجزت مقالا عن الجلد، الأزياء والسينما، مخصصا لمتحف إسرائيل، كانوا قد طلبوه مني ورفضوه. بسبب ذلك الحديث ذهبت لمشاهدة بعض الأفلام المدهشة حول مواضيع تهمني: الأزياء، السياسة، الاخلاق المهنية. كانت هذه مجموعة أفلام المصور وليام كلاين حول عالم الأزياء: فيلم "وجوه مضحكة" لستانلي دونين، وفيلم "قصة الضواحي" لروبيرت وايز).

أذكر أحد الأيام الباردة، صباح يوم عادي أصبح يوم عطلة خرجت بمفردي الى البار القريب من السوق، ومعي نسخة من سيناريو كتبه صديقي الفلسطيني أ.س. والذي طُلب مني ترجمته من الانكليزية الى العبرية.

جلست وبدأت أقرأ. كنت أضحك فرحا بهذه اللحظات، ثم خرجت الى السوق لشراء الورود للأم.

عدت الى المنزل حيث كان من المقرر عقد الختان. دخل ضيوف أعرفهم وخاصة من اليهود، على الطاولة وضعت التضييفات من رو دي روزييه. كدت أضيع هناك الى أن دخلت سيدة مثيرة للفضول، باهرة، جميلة، هي والدة فتاة بشرتها هي الاخرى داكنة (فيما بعد اتضح لي انها أم لأربعة أطفال)؛ أديبة. اسمها شوشانا.

ولدت شوشانا في تونس، ثم وصلت الى باريس عام ١٩٦٧ بعد توقف قصير في إسرائيل. وقفنا في المطبخ الصغير. سألتها: لماذا تركت إسرائيل؟ فقالت: "كان لدي شعور إنني لن أجد الحب هناك". سألتني: "هل سمعت إن امريكا قصفت الليلة العراق"؟

بدأت طقوس الختان فذهبت الى الغرفة الثانية لأبكي. كانت هذه غرفة المكتبة بالطبع. الغرفة التي وقفت فيها قبالة الكتب وبكيت، وكنت أقول لنفسي في دلال احتدامي: "لن أعود الى هناك"، وأردت مهاتفة صديقي الفلسطيني لأقول له: "أنت حليفي الحقيقي الان". لكنني لم اوفق بذلك.

the crossroad that interested me at the time: fashion, politics, ethics; such were the films made by photographer William Klein about the fashion world, Stanley Donen's "Funny face" and Robert Wise's "West Side Story").

I remember a wonderful morning, an ordinary day that became free from work due to the preparations for the circumcision ceremony of my employer's baby son. I went out to a bar next to the market nearby, with a copy of the script written by my Palestinian friend E.S., which I had been asked to translate (from English to Hebrew).

I sat down to read, laughing, happy with the moment, and then went out to the market to buy flowers for the new mother. I went back to the apartment where the ceremony was about to take place. Some acquaintances came in, mostly Jewish, and on the table there were refreshments from Rue des Rosiers. I felt lost for a while, until an intriguing woman walked in, radiant, beautiful, mother to a girl as dark as she was (later on I discovered that she was a mother of four); a writer. Shoshana.

Shoshana had been born in Tunisia and came to Paris after a transition period in Israel, after '67. We stood in the small kitchen. I asked her: Why did you leave Israel? And she replied: "I had a feeling I would not find love there." Then she asked me: "Did you hear that the United States bombed Iraq last night?"

The circumcision ceremony had already begun and I went into the next room to cry. Of course it was the study, the room in which I stood and cried, facing all those titles, saying to myself, with dramatic self-indulgence: "I'm not going back there", and wanting to call my Palestinian friend to tell him: "You are my true ally now". But it didn't work out and I never told him.

דימויים מתוך עבודת הווידיאו
״מלון טולדו: שלושה שירי אהבה״

لقطات من الڤيديو
«فندق طوليدو، ٣ اغنيات حب»

Images from the video "Hotel Toledo: Three Love Songs"

First Story

To my friend, director E.W., I am thankful for involving me in his Jewish, sometimes radical discourse, on zionism and on the state of Israel.

One afternoon I avoided working on his film, making an excuse that I was ill, and went to wander round the city, Paris.

I entered the BHV ("City Council Bazaar") department store, and there I saw by chance, on the entrance floor, some of the most beautiful bras I had ever seen. One of them, green, almost made me cry. They were quite expensive, and I immediately began to plan what I could do with them instead of buying them. For the whole six weeks I stayed in Paris, I couldn't stop thinking how to film the bras (I had just written an essay about skin, fashion and cinema, for a catalogue for the Israel Museum, an essay that was ordered from me and later rejected. From this discourse I went to see some inspiring films that took place at

סיפור שני

שישי בלילה בעמאן. פיירוז עמדה לתת את הקונצרט השני שלה ואנחנו היינו באבל, פשוטו כמשמעו, שלא נוכל ללכת שוב (כרטיס עלה בסביבות 100 דולר, מחיר דמיוני אגב עבור רוב הפלסטינים החיים בעיר ובמחנות הפליטים שסביבה). החברים שלי, שי וסיגלית, יצאו לשווא העירה, בעקבותיה. אני נשארתי לחפש בחדר, במלון 'טולדו'.

1. נאספנו ביום ההופעה, יום חמישי, שבע בבוקר, ברחוב יפת ביפו. האוהל של משפחת סוואף, בגן ממול, הוריד במשהו מהזוהר האוטופי של הרגע. חצינו את תל אביב כשמוזיקה ערבית ברקע. הגענו למעבר הגבול. עברנו את הגבול. הגענו לעמאן. מלון טולדו.

2. למחרת ההופעה, שישי בצהריים, יצא האוטובוס שלנו לטיול. הגענו למעיינות חמים, על צלע הר. ישבנו במים החמים, דיברנו. בדרך חזרה משם, תוך נסיעה באוטובוס, שי חזר ואמר שמדהים לראות את ים המלח מהצד השני.

3. בשבת שוטטנו לאגור חוויות אחרונות מהעיר התחתית. גם חפצים. באחת מחנויות הבגדים שוחחנו, שי ואני, עם המוכר. בדקתי גלבייה ירוקה, אפרורית, דקה. לשאלתו, אמרנו לו שאנחנו מתל אביב. "גם אני מיפו", הוא ענה. לא קניתי אצלו. ביציאה אמר לי שי: היה לו מבט כל כך עצוב.

4. תפסנו בעיר התחתית מונית למלון. הנהג נראה כאיש האחים המוסלמים. נקמתו השקטה בנו: הפקעת מחיר.

5. באוטובוס בחזרה, רגע אחרי מעבר הגבול לישראל, שבת לפנות ערב: עלי, שישב בספסל לפני, קיבל צלצול לפלאפון. זה היה י.ר. מורד, שצלצל לעלי לתאם איתו צילום ליום המחרת (עבדנו אז שלושתנו באותו עיתון). לקחתי את הפלאפון מעלי ואמרתי: מורד, היינו בהופעה של פיירוז. סיפרתי לו את הפרטים והוא נדהם. למה לא אמרת לי? הוא שאל. כאב לי שלא חשבתי על זה. שיקרתי קצת ואמרתי שההופעה התקיימה בשישי בלילה. "אה", הוא אמר, מאוכזב; נדמה היה לי שמבחינתו, זה לא היה חילול שבת.

قصة ثانية

عمان، الجمعة مساء. كانت فيروز على وشك تقديم عرضها الثاني ونحن كنا في حالة حداد، هكذا بكل معنى الكلمة، لأننا لم نستطع الذهاب للاستماع اليها ثانية (فتكلفة التذكرة ١٠٠ دولار، سعر خيالي لمعظم الفلسطينيين الذين يعيشون في مخيمات اللاجئين القريبة). زملائي، شاي وسيغليت، خرجوا سدا الى المدينة للبحث عنها. أما أنا فبقيت في غرفة الفندق، فندق "طوليدو"، أبحث.

١. تجمعنا يوم العرض، كان ذلك يوم الخميس، السابعة صباحا، في شارع يفيت في يافا. خيمة عائلة سواف، في الحديقة المقابلة تخدش هذه اللحظات البديعة المثالية. اجتزنا تل أبيب على أنغام الموسيقى العربية. وصلنا الى الممر الحدودي. اجتزنا الحدود. وصلنا الى عمان. فندق طوليدو.

٢. غداة العرض، يوم الجمعة ظهرا، خرجت الحافلة في جولة. وصلنا الى الحمامات الساخنة على سفح الجبل. جلسنا داخل المياه الساخنة وتحدثنا. في طريقنا الى العودة، والحافلة مسافرة، عاد شاي ليؤكد كم هو مذهل رؤية البحر الميت من الطرف الاخر.

דימויים מתוך עבודת הווידיאו
"מלון טולדו: שלושה שירי אהבה"

لقطات من الڤيديو
«فندق طوليدو: ٣ اغنيات حب»

Images from the video
"Hotel Toledo: Three Love Songs"

Second Story

Friday night in Amman. Fairuz was about to give her second concert and we were heartbroken that we could not go again (a ticket cost around one hundred dollars, which is an imaginary price for most Palestinians living in the city and in the refugee camps in its surroundings.) My friends, Shay and Sigalit, followed her into town, in vain. I remained in the room, in the 'Toledo' Hotel.

1. We gathered on the day of the performance, Thursday, seven in the morning, in Yefet Street in Jaffa. The Sawaf family tent, in the garden on the other side of the street, somewhat decreased the utopian glory of the moment. We crossed Tel Aviv with Arabic music in the background. We arrived at the border crossing. We crossed the border. We arrived in Amman. Hotel 'Toledo'.

2. The day after the performance, Friday noon, our bus went on a trip. We arrived at warm springs, on the side of a mountain. We sat in the warm water, talking. On the way back, while travelling on the bus, Shay said again how amazing it is to see the Dead Sea from the other side.

3. On Saturday, we went walking to stock up on last experiences from downtown. Objects as well. In one of the clothes shops we talked, Shay and I, with the salesman. I examined a green ghalabia, grayish, thin. To his question, we replied that we are from Tel Aviv. "I'm also from Jaffa", he said. I did not buy anything from him. When we left, Shay said: He had such a sad look on his face.

4. We caught a taxi to the hotel, downtown. The driver looked like he belonged to the Muslim Brothers. His quiet revenge on us: overpricing.

5. On the bus back, a moment after crossing the border, Saturday evening: Ali, who sat before me, received a call to his cellular phone. It was Morad, who called Ali to coordinate a photo session for the following day (all three of us were working for the same newspaper then.) I took the cellular phone from Ali and said: Morad, we went to hear Fairuz sing. I told him all the details and he was astonished. Why didn't you tell me? He asked. I was sorry not to have thought of it. I lied a little and said that the performance took place on Friday night. "Oh", he said, disappointed; It sounded as if for him, it would not have been considered desecration of the Shabbat.

يوم السبت واصلنا التجوال لالتقاط آخر الانطباعات من البلدة التحتى، وأيضا لشراء الأغراض. في أحد دكاكين الملابس، تحدثت أنا وشاي مع البائع. تفحصت جلبابا أخضر غامقا وناعما. قلنا للبائع إننا من تل أبيب. "كمان أنا من يافا"، أجابنا البائع. لم أشتر من عنده. لدى خروجنا قال لي شاي: "كانت نظراته جدا حزينة".

٣. استقلينا سيارة أجرة الى الفندق. ملامح السائق تقول أنه من الأخوان المسلمين. حدد لنا سعرا مضاعفا، هذا انتقامه الهادئ منا.

٤. في الحافلة، في طريق العودة، لحظة واحدة بعد اجتياز ممر الحدود الى إسرائيل، يوم السبت قبيل المساء، نسمع رنين هاتف علي الخليوي، الذي جلس في المقعد أمامي. أنه ي.ر. مراد، يتصل مع علي لتحديد موعد التصوير في الغد (كنا في حينه نعمل ثلاثتنا في الجريدة). أخذت الهاتف الخليوي من علي وقلت لمراد إننا كنا في حفلة فيروز. حدثته عن التفاصيل فذهل. سألني، لماذا لم تقولي لي؟ تألمت لأنني لم أفكر بذلك. كذبت وقلت إن الحفلة كانت يوم الجمعة مساء. "أه"، أجاب خائبا؛ أعتقد أن الأمر بالنسبة له لا يعتبر تعديا على حرمة السبت